

13.7.2025

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuslain 3 a luvussa tarkoitetuista 65 vuotta täyttäneiden vakuutettujen hoito- ja tutkimuskorvauksista VN/14363/2025**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairausvakuutuslain (1224/2004) 3 a luvussa tarkoitetuista 65 vuotta täyttäneiden vakuutettujen hoito- ja tutkimuskorvauksista. Asetuksella tarkennettaisiin sairausvakuutuslain 3 a luvun sääntelyä 65 vuotta täyttäneiden hoito- ja tutkimuskorvausten osalta. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.9.2025.

Valtioneuvoston asetuksen tavoitteena on tarkentaa kokeiluun kuuluvien hoito- ja tutkimuskorvausten sääntelyä säätämällä enimmäishintojen ja korvaustaksojen perusteista sekä tarkemmin siitä, mitä maksuja vakuutetulta voisi periä. Kela vahvistaa lopulliset korvaustaksat ja enimmäishinnat.

Lääkäripalveluyritykset ry (LPY) kiittää lausuntopyynnöstä. Alla on vastauksemme Lausuntopalvelussa.

LPY kannattaa hallituksen lakiesityksiä ns. Kela 65 -mallin toteuttamisesta eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle 26.5.2025 antamansa lausunnon mukaisesti. Yhdistyksen mielestä on perusteltua tarkentaa kyseisiä lakiesityksiä tällä valtioneuvoston asetuksella.

Yksityiskohtaisia huomioita asetusluonnoksesta

Asetusluonnoksen 2 pykälän mukaan laboratorio- ja kuvantamistutkimusten enimmäishinnat perustuisivat tutkimuskohtaisiin tuotantokustannuksiin. Valmistelussa on käytetty kunkin tutkimuksen korvaustaksaa arvioitaessa vertailukohtana HUS-laboratorion ”tuotantokustannuksia”. LPY pitää välttämättömänä, että lopullisista korvaustaksoista päätettäessä vertailussa otetaan huomioon kaikki kyseisten diagnostiikkapalveluiden tuottamiseen sitoutuvat kustannukset. Yhdistys muistuttaa, että diagnostiikan tuottamisessa kustannuksia aiheuttavat muun muassa tietojärjestelmät, vakuutukset, laiteinvestoinnit, henkilöstökulut, tarvikkeet, tilat ja radiologin lausunto.

LPY:n mielestä kokeiluun osallistuvilla palveluntuottajilla on oltava tarjolla aina vähintäänkin läsnävastaanottoja. Yhdistyksen mielestä ei ole tarkoituksenmukaista, että palveluntuottajille syntyy kannuste tarjota asiakkaille vain etävastaanottoja. Kohderyhmään kuuluvista 65-vuotiaista moni tarvitsee läsnävastaanottoa, erityisesti ensimmäisellä käyntikerralla. Palveluntuottajan on pystyttävä tarjoamaan potilaalle tarpeenmukaista hoitoa.

13.7.2025

Asetusesityksen mukaan lääkärinpalkkion korvaus voidaan maksaa enintään yhdeltä vastaanotto-käynniltä vuorokaudessa. LPY:n mielestä vastaanottokäyntejä olisi voitava tarvittaessa tarjota enemmän kuin yksi saman päivän aikana. Esimerkiksi todettaessa yleislääkärin vastaanotolla jatkokohoidon tarve, joka olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista hoitaa samana päivänä, pitäisi se voida toteuttaa.

Yleistä kokeilusta ja sen jatkovalmistelusta

Kela 65 -malli on yksi keino saavuttaa sote-uudistuksen keskeisiä tavoitteita palveluiden saatavuuden ja oikeudenmukaisuuden parantamisesta sekä kustannusten kasvun taittamisesta. Kohderyhmään kuuluvien hoitoonpääsy paranee, kun myös yksityisen sektorin palveluntuottajien resursseja hyödynnetään heidän hoidontarpeensa tyydyttämisessä nykyistä laajemmin. Yhdistys muistuttaa, että myös pitkäaikaissairaille ilmenee yleisiä sairauksia, joita pystytään hoitamaan perustasolla yleislääkärin vastaanotolla. Terveyspalveluiden saatavuuden parantaminen perustasolla tutkitusti vähentää erikoissairaanhoidon ja päivystyksen käytön tarvetta.

Hallituksen esitys Kela 65 -mallista on rinnastettavissa perusterveydenhuollon palveluseteleihin. Sen myötä otetaan käyttöön valtakunnallinen, joustava, hallinnollisesti kevyt ja kustannustehokas tapa soveltaa palveluseteleitä yleislääkäritasoisissa palveluissa.

Toteuttamalla Kela 65 -malli saadaan kokemuksia sen toimivuudesta terveyspalveluiden järjestämisessä ja rahoittamisessa. Kokeilun aikana ja sen jälkeen on mahdollista arvioida, voidaanko vastaavaa mallia "valtakunnallisesta palvelusetelistä" soveltaa terveydenhuollossa laajemminkin, esimerkiksi suun terveydenhuollon palveluissa.

LPY pitää tärkeänä, että Kelan päätökset palkkioista, tutkimuksista sekä niihin liittyvistä korvaustaksoista ja enimmäishinnoista tehdään ja julkaistaan mahdollisimman pian. Vasta sen jälkeen palveluntuottajille syntyy edellytykset ratkaista, osallistuvatko ne kokeiluun.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja